

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Цікавий світ кольорових паличок Кюїзенера

Дитина за своєю природою — дослідник, експериментатор. Вона намагається пізнати цей світ у всьому його розмаїтті. Щоб задовольнити природну потребу малюка в пізнанні сучасного світу, творчі й креативні педагоги використовують у своїй роботі інноваційні та розвивальні технології. Спинімося детально на універсальній освітній технології, яка сприяє розвитку в дітей математичних знань і вмінь — «Кольорові палички Кюїзенера».

Інга КАМЯНЧЕНКО, учитель-дефектолог ДНЗ № 263, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.

Освітню технологію «Кольорові палички Кюїзенера» розробив бельгійський учитель початкової школи **Джордж Кюїзенер**.

Основні переваги освітньої технології

Універсальність. Застосування технології не суперечить іншим методикам, тому вона може використовуватися як окремо, так і в поєднанні з іншими, доповнюючи їх. Вона може використовуватися в дошкільних навчальних закладах.

Багатофункціональність. Вона є математичним посібником, який дає змогу підвести дитину до розуміння абстрактних і математичних понять. Створена безпосередньо для навчання математики та розвитку математичних здібностей у дітей, при цьому сприяє розвитку дрібної моторики, просторовому та зоровому сприйняттю.

Доступність. Проста й зрозуміла дітям, сприймається як гра. Вона доступна для роботи з дітьми віком від двох років.

Ця технологія сприяє **розвитку пізнавальних процесів** — у дитини формуються уявлення про порівняння, аналіз, синтез, логічні дії, кодування й декодування.

У дітей розвиваються математичні знання та вміння (вчать класифікувати, узагальнювати, здійснювати серіацію):

а) діти усвідомлюють поняття «більше — менше», вчать визначати розташування предметів «праворуч — ліворуч», «між», «попереду», «позаду», «довше», «коротше», «вище», «нижче»;

б) у дітей формуються уявлення про послідовність чисел першого десятка, знання про склад числа (у межах 10);

в) діти вчать ділити ціле на частини й вимірювати об'єкти умовними мірками, вони можуть у процесі цієї практичної діяльності засвоїти деякі найпростіші види функціональної залежності;

г) діти усвідомлюють прийоми додавання, віднімання чисел першого десятка.

У дітей розвиваються психічні процеси: сприймання, мислення, зорова і слухова пам'ять, увага, уява.

Методика сприяє розвитку дитячої творчості, розвитку фантазії та уяви, а також пізнавальної активності. У дітей розвиваються соціальні навички та вміння: вони вчать працювати в колективі, навчаються бути соціально активними.

Починаючи роботи за цією технологією, педагог повинен ґрунтовно підійти до підготовчого етапу, а саме ознайомитися з методикою використання технології, що описана в книзі **В. П. Новікової та Л. І. Тихонової «Розвивальні ігри та заняття з паличками Кюїзенера. Для роботи з дітьми 3—7 років»**, де детально розписано основні завдання, основні етапи роботи, а також прописано, який наочний і практичний матеріал треба використовувати.

Палички Кюїзенера, або як їх ще називають «числа в кольорі», **кольорові палички, кольорові числа**, — це дерев'яні або пластмасові палички, різні за кольором і довжиною. Довжина паличок коливається від 1 до 10 см. При цьому кожна паличка має свій колір і позначає певне число. Найменша — біла, вона позначає число 1, далі рожева — позначає число 2, далі блакитна, червона, жовта тощо.

Палички Кюїзенера можна придбати в Інтернет-магазині або виготовити самостійно з кольорового картону.

Розгляньмо основні етапи роботи та завдання, які вирішують під час використання паличок Кюїзенера в різних вікових групах.

На першому етапі роботи палички використовують просто як ігровий матеріал. (Вік дітей може коливатися від 2 до 4 років.)

Діти граються з паличками, як зі звичайними кубиками, створюють різні конструкції та прості зображення предметів і образів. Під час практичної діяльності вони вчать орієнтуватися на якісні характеристики паличок — матеріал, колір, розмір, форму.

ЕТАПИ РОБОТИ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ДЖОРДЖА КЮЇЗЕНЕРА

На першому етапі роботи педагог:

- 1) ознайомлює з поняттям «колір» (учить розрізняти колір, класифікувати палички за кольором);
- 2) ознайомлює з поняттям «множина» (учить розрізняти «один», «багато», створювати множину);
- 3) ознайомлює з поняттям «величина» (вправляє в порівнянні паличок за висотою, довжиною, шириною);
- 4) розвиває просторові уявлення (ліворуч, праворуч, вище, нижче тощо);
- 5) ознайомлює з послідовністю цифр числового ряду (від 1 до 5) на основі паличок.

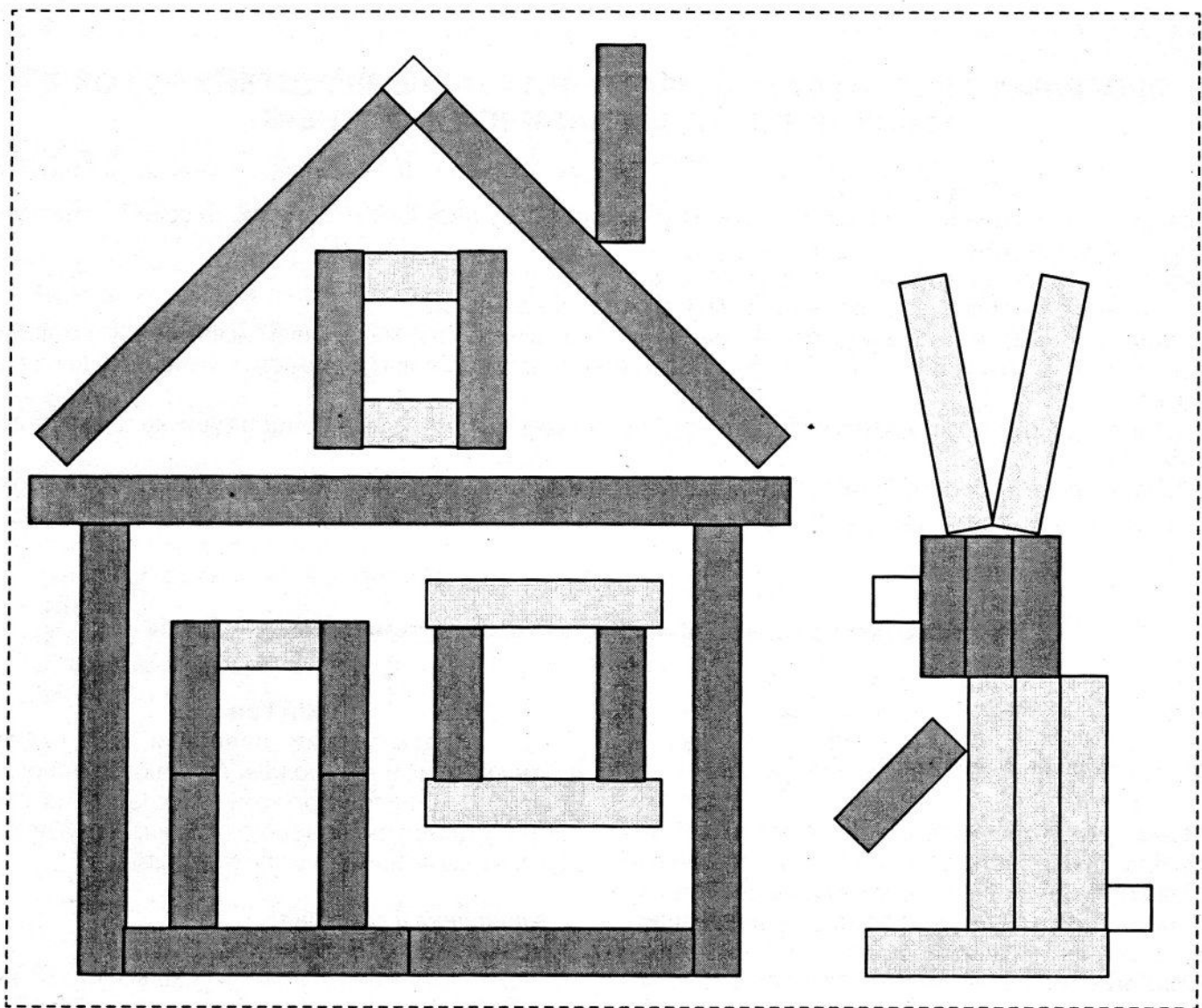
У роботі з паличками Кюїзенера на цьому етапі педагогові стануть у пригоді альбоми під назвою «Чарівні доріжки» та «Дім із дзвоником».

Пройшовши з дітьми перший етап роботи, можна поступово переходити до *другого етапу* роботи.

На другому етапі роботи педагог уже вирішує такі математичні завдання:

- 1) розвиває вміння дітей ділити ціле на частини;
- 2) учить вимірювати об'єкти;
- 3) учить засвоювати прямий і зворотний рахунок;
- 4) учить визначати склад числа (з одиниць і двох менших чисел);
- 5) учить арифметичних дій додавання й віднімання.

Вирішуючи математичні та творчі завдання, на цьому етапі педагог може вдало використовувати альбоми «На золотому ґанку» та «Крамниця посуду».

На другому етапі **палички Кюїзенера** використовують уже на заняттях із математики як **засіб навчання математики**. Просторово-кількісні характеристики для дітей не настільки є зрозумілими, як колір, форма, розмір. Відкрити та зрозуміти їх дитина може лише спільно з дорослим. При цьому дорослий не обмежується зовнішнім показом і не пропонує готові варіанти вирішення завдань, а дає можливість вибирати дію самій дитині. Тоді діяльність буде радісним відкриттям нового. Дитина швидко навчиться переводити (декодувати) гру кольору палички в числові взаємозв'язки, осягати закони загадкового світу чисел.

Звичайно, використання **паличок Кюїзенера** не обмежується лише використанням на заняттях із математики. Педагог може використовувати їх в індивідуальній і в повсякденній практичній роботі з дітьми.

Одним із секретів успіху є *постійне використання паличок у практичній роботі* — це потрібно для того, щоб дитина не втратила набуті навички та вміння.

ПРОГРАМА З РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ 3—5 РОКІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПАЛИЧОК КЮЇЗЕНЕРА

- Закріплення уявлень про величину (довгий — короткий, широкий — вузький, високий — низький, великий — маленький).
- Розвиток здатності групувати предмети за кольором і величиною.
- Освоєння способів вимірювання за допомогою умовної мірки.
- Розвиток кількісних уявлень (ознайомлення з числами в межах п'яти на основі вимірювання й кольору); здатності розрізняти кількісний і порядковий рахунок, встановлювати рівність і нерівність двох груп предметів.
- Розвиток уміння розрізняти й називати в процесі моделювання геометричні фігури: квадрат, прямокутник, трикутник.
- Ознайомлення з просторовими відношеннями (ліворуч, праворуч, угорі, внизу, на, під, поруч, збоку).

Ігри та заняття з кольоровими паличками з дітьми віком 3—5 років

Змійка

Мета: учити дітей складати групу з окремих предметів; закріплювати поняття «один» і «багато»; учити порівнювати предмети за довжиною, позначати словами результат порівняння: довший, коротший, рівні за довжиною.

Матеріал: кольорові лічильні палички: для однієї групи дітей — 4 рожеві, для іншої — по 4 блакитні.

Хід гри

Діти сидять парами, навпроти одне одного. В однієї дитини — 4 рожеві палички, в іншої — 4 блакитні. Педагог пропонує викласти на столі змійку з піднятою головою (так наголошують, що одна паличка повинна стояти вертикально).

Запитання й завдання

- Якого кольору палички?
- Скільки рожевих паличок? Скільки блакитних?
- Покажіть пальчиком довжину вашої змійки.
- Чия змійка довшя? Чия коротша?

У кого більше

Мета: закріплювати назву геометричної фігури «трикутник»; учити складати фігуру з паличок, порівнювати фігури за величиною; розвивати уяву.

Матеріал: кольорові лічильні палички: для однієї групи дітей — 3 жовті, для іншої — по 3 червоні.

Хід гри

Педагог пропонує дітям викласти з паличок трикутник.

Запитання й завдання

- Якого кольору трикутники?
- У кого з вас трикутник великий? У кого маленький?
- Які трикутники за величиною?
- Чому вийшли різні трикутники?
- Подивіться на свої фігури і скажіть, що ще може бути такої форми? (*Хустинка, ковпак, ялинка*).

Різноколірні вагончики

Мета: учити дітей класифікувати предмети за кольором і довжиною; учити працювати за алгоритмом; порівнювати предмети за довжиною; визначати, у якому поїзді більше вагонів без лічби («стільки, скільки...», «порівну»).

Матеріал: кольорові лічильні палички: 5 блакитних, 5 жовтих, 1 рожева (на кожну дитину).

Хід гри

Діти сидять навпроти одне одного.

У кожної дитини набір паличок: 5 блакитних, 5 жовтих, 1 рожева.

Запитання й завдання

- Скільки всього паличок на таці?
- Відкладіть блакитні палички в один бік, а жовті — в інший.
- Скільки паличок кожного кольору?
- *Загадка:* у полі драбина лежить, будинок по драбині біжить. Що це? (*Поїзд*.)

Педагог пропонує дітям викласти з паличок поїзд. Рожева паличка — паровоз, вагончики будуть чергуватися: блакитний — жовтий і так до кінця.

Після завершення роботи педагог уточнює:

- Чий поїзд довше?
- Назвіть по порядку колір кожного вагона.
- Що ви можете сказати про вагончики, порівнявши їх?
- Перевірте одне в одного, чи правильно чергуються вагони за кольором.

Стовпчики

Мета: учити дітей класифікувати предмети за висотою, порівнювати, який вищий, нижчий, які однакові за висотою, розвивати дрібну моторику.

Матеріал: кольорові лічильні палички: червоні і блакитні; картка.

Хід гри

Педагог пропонує кожній дитині взяти дві палички різних кольорів і порівняти їх за висотою (палички можуть бути розташовані вертикально або горизонтально).

Завдання

- Покажіть пальчиком висоту кожної палички від низу до верху.
- Поставте спочатку високий стовпчик, потім нижчий.
- З якого боку стоїть високий стовпчик? А з якого боку стоїть нижчий?

Дітям пропонують викласти паркан із паличок і розповісти, як вони розташовані («поруч», «одна до іншої», «по черзі: висока, низька»).

Сушимо рушнички

Мета: учити дітей порівнювати предмети за довжиною, знаходити схожість між предметами, класифікувати предмети за довжиною й кольором, позначати результати порівняння словами (довше — коротше, рівні за довжиною).

Матеріал: кольорові лічильні палички: 1 коричнева, 5 жовтих, 5 червоних (на кожну дитину).

Хід гри

На тарілочки лежать палички двох кольорів.

Завдання

- Відкладіть однакові за довжиною палички. Якого вони кольору?
- Що треба зробити, щоб дізнатися, яких паличок більше? (*Покласти палички одного кольору під паличками іншого кольору*.)
- Скільки довгих (коротких) паличок? (*Багато, мало, порівну*.)
- Покладіть коричневу паличку перед собою. (*Показати*.) Це — мотузок. Жовті й червоні палички — рушнички. Повісимо рушнички сушитися на мотузці. Спочатку повісьте довгий, потім короткий, знову довгий рушник. Який тепер треба вішати рушник? (*Короткий*.) Розвісьте всі рушнички. Торкаючись пальцем до рушничка, називайте його колір: жовтий, червоний, жовтий...

Запитання

- Скільки жовтих рушників? (*Багато.*)
- Скільки червоних рушників? (*Багато.*)
- Якого кольору рушників більше (менше)? Як це можна з'ясувати? Що потрібно для цього зробити? (*Прикласти жовтий рушник до червоного рушника.*)
- То яких рушників більше (менше)? (*Порівну, однаково, скільки жовтих, стільки й червоних.*)

- Приберіть два білі кубики. Скільки білих кубиків поруч із рожевою паличкою? Яку цифру поставили під нею? (*Два.*)
- Яку паличку вона позначає? (*Рожеву.*)
- Доторкніться пальчиком до кожної палички й порахуйте. (*Один, два.*)
- Назвіть цифри по порядку.

Числа 1 і 2

Мета: вчити дітей порівнювати предмети за довжиною і позначати словами результат порівняння, ознайомити з утворенням числа 2, цифрами 1 і 2.

Матеріал: для педагога: магнітна дошка; 2 білих квадрата 10 × 10; рожева смужка 20 × 10 см; цифри 1 і 2; для дітей: кольорові лічильні палички — 3 білі і 3 рожеві; цифри 1 і 2; картка.

Хід гри

Педагог пропонує дітям показати білий кубик і запитує: «Скільки білих кубиків ви показали? Якою цифрою можна позначити це число?».

Вихователь викладає на дошці цифру 1 під білим квадратом.

Діти ставлять цифру 1 під білим кубиком і повторюють: «Один кубик — цифра один!».

Педагог наголошує: «Білий кубик — це найкоротша паличка в нашому наборі. Чому вона дорівнює?» (*Одиниці.*) Яке число вона позначає? (*Один.*) Покажіть рожеву паличку. Покладіть її під білою паличкою так, щоб з одного боку збігався край. Яка паличка довша?» (*Рожева.*)

Педагог демонструє цей етап роботи на столі або на дошці.

Запитання й завдання

- Покладіть поруч із білим іще один білий кубик. (*Демонструє на дошці.*)
- Порахуймо, скільки білих кубиків у ряду. (*Один, два, всього два кубика.*)
- Які палички довші — одна рожева або дві білі? (*Рівні, однакові завдовжки.*)
- Рожева паличка позначає число два. (*Показує й називає цифру 2, ставить її поряд із цифрою 1.*)
- Чому ми ставимо цифру два поруч із рожевою паличкою? (*Тому що в ній дві білі палички.*)
- Приберіть білий кубик праворуч і замість нього поставте рожеву паличку. Вийшла драбинка. Скільки в неї сходинок? (*Одна.*)
- Скільки рядів? (*Два.*)
- Скільки паличок у другому ряду, якщо рахувати знизу вгору? (*Одна, дві.*)
- Поруч із рожевою паличкою поставте два білих кубики.
- Що можна сказати про дві білі палички й одну рожеву? (*Вони однієї висоти.*)

Будівництво будинків

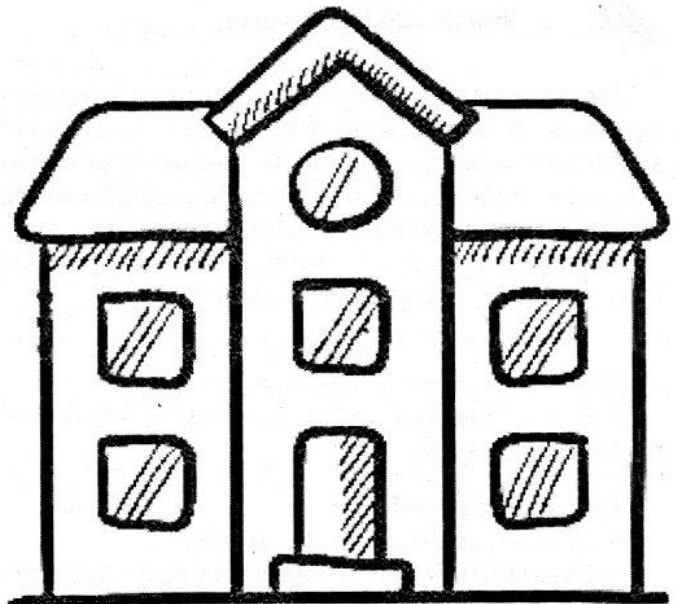
Мета: учити дітей моделювати предмет із чотирьох паличок однієї довжини, порівнювати предмети за висотою; вправляти в лічбі, розрізненні кількісного й порядкового рахунку, умінні відповідати на запитання: «Скільки?», «Який по порядку?».

Матеріал: кольорові лічильні палички: 3 білі, 6 блакитних, 6 червоних, 4 рожеві і 2 жовті; картка.

Хід гри

Педагог пропонує дітям відрахувати чотири блакитні палички і зробити з них стіни, підлогу і стелю.

Потім просить відрахувати дві червоні палички і зробити дах.

Запитання й завдання

- Що вийшло? (*Будинок.*)
- З одного боку будинку побудуйте великий будинок, з іншого — маленький. З якого боку великий будинок? З якого боку маленький будинок?
- Скільки всього будинків?
- Який за рахунком будинок найвищий? А який будинок найнижчий?
- Між якими будинками стоїть блакитний будинок?
- Доберіть паличку і зробіть вікна в будинку. Скільки вікон у кожному будинку?
- Скільки всього вікон?
- Які вікна за величиною?

Число 3

Мета: ознайомити дітей з утворенням числа 3 й відповідною цифрою; учити називати по порядку числівники від 1 до 3; вправляти в орієнтуванні в просторі.

Матеріал: для вихователя: 3 білі квадрати 10 × 10 см; рожева смужка 20 × 10 см, блакитна смужка 30 × 10 см; цифри; для дітей: кольорові лічильні палички — 4 білі, 1 рожева, 1 блакитна; цифри від 1 до 3.

Хід гри

Педагог дає дітям завдання: «Покладіть білий кубик, поруч справа стовпчиком покладіть рожеву паличку. Візьміть стільки білих кубиків, щоб вони рівно вклялися в рожевій паличці і покладіть їх стовпчиком поруч із рожевою паличкою».

Послідовність пояснення супроводжується викладанням демонстраційних смужок такого самого кольору на дошці.

— Скільки білих кубиків праворуч від рожевих? (Дві.)

— Чому дорівнює рожева паличка, якщо в ній містяться дві білі? (Двом.)

— Що більше — один чи два?

— Покажіть пальчиком рожеву паличку. Тепер покажіть білу паличку. Покажіть пальчиком число один і число два. Приберіть дві білі палички.

— Знайдіть паличку, більшу за рожеву, і покажіть її. Якого вона кольору? (Блакитного.)

— Як дізнатися, яке число вона позначає? (Треба виміряти.)

Вислухавши відповіді дітей, педагог пропонує продемонструвати міркування на паличках.

Діти викладають під блакитною паличкою різні способи порівняння величини (рожева й біла або три білі).

Педагог. Рожева паличка позначає число два, а блакитна — число три. Покладіть стовпчиком блакитну паличку поруч із рожевою. Вийшла драбинка.

(Потім педагог показує цифру 3, пропонує дітям поставити цифру 3 під паличками, які позначають число три.)

— А тепер покладіть цифри під білою, рожевою і блакитною паличками.

— Назвіть цифри по порядку.

— Яке число більше — один чи два? На скільки два більше, ніж один? На скільки один менше, ніж два?

— Яке число більше — два чи три? На скільки два менше, ніж три? На скільки три більше, ніж два?

— Що буває по три, знайдемо й порахуємо на прогулянці.

Трикутники

Мета: учити дітей складати трикутники з паличок різної довжини; тренувати в рахунку в межах 3; учити розрізняти кількісний і порядковий рахунок, відповідати на запитання: «Скільки?», «Який?»; учити орієнтуватися в просторі («ліворуч», «праворуч», «перед», «за»).

Матеріал: кольорові лічильні палички: 3 червоні, 3 жовті, 3 блакитні.

Хід гри

Педагог дає дітям завдання: «З жовтих паличок зробіть трикутник. Поруч з одного боку викладіть блакитний трикутник, а з іншого — червоний».

Діти на власний розсуд викладають трикутники з будь-якого боку.

Запитання

— Скільки вийшло трикутників?

— Розкажіть, як розташовані трикутники.

— Назвіть колір трикутників зліва і праворуч від жовтого.

— Який за рахунком червоний трикутник? Блакитний?

— Порахуйте трикутники по порядку, називаючи колір.

Рамка для картини

Мета: учити дітей будувати прямокутник відповідно до розмірів вигаданої картини; формувати знання про просторові відношення; розвивати творчу фантазію.

Матеріал: кольорові лічильні палички в межах 4; 4 сині палички.

Попередня робота: розглядати з дітьми картинки із зображенням квітів; уточнювати назви кольорів, будову квітки.

Хід гри

Педагог пропонує дітям перетворитися на художників і викласти на столі квіти з паличок.

З великих паличок кожна дитина робить навколо квітки рамку, щоб вийшла картина.

Після завершення роботи можна придумати назву для кожної картини («Моя улюблена квітка», «Ромашки»).

Робота парами

— Визначити відповідність рамки розмірам квітки.

— Порівняти квіти за кольором, розміром, формою.

Заняття завершується оглядом виставки квітів, милуванням картинами, роздумами про те, кому їх можна подарувати.

Різноколірні прапорці

Мета: закріплювати назви геометричних фігур; вправляти в лічбі, умінні відповідати на запитання: «Скільки?», «Який за рахунком?».

Матеріал: картка; кольорові лічильні палички: 2 бордові, 10 блакитних, 10 червоних.

Хід гри

Педагог пропонує дітям зробити з двох бордових паличок «мотузку», з'єднавши їх кінцями одну з одною, потім каже: «На цій мотузці повісимо прапорці. Зробіть із трьох паличок трикутний прапорець і повісьте на мотузку.

А тепер зробіть із червоних паличок прямокутний прапорець і повісьте поруч із трикутним. Знову зробіть трикутний прапорець. Якої форми буде наступний прапорець?».

Запитання

- Якої форми прапорці?
- Зі скількох паличок зроблений трикутний прапорець? А прапорець прямокутної форми?
- Скільки всього фігур?
- Які за рахунком прямокутні прапорці? А трикутний?
- Які сторони трикутника? (*Рівні.*) Як це перевірити?
- Яка сторона довша — сторона прямокутника чи сторона трикутника? Як це можна з'ясувати?

Намисто

Мета: учити дітей класифікувати предмети за довжиною; порівнювати групи предметів за кількістю; позначати словами результат порівняння (більше, менше, стільки, скільки).

Матеріал: кольорові лічильні палички: білі, рожеві, блакитні; картка.

Хід гри

Педагог пропонує дітям розкласти палички за кольорами.

Перевіряє правильність виконання завдання, потім каже: «Сьогодні ми будемо робити з цих паличок намисто в такій послідовності: спочатку покладіть білу, потім рожеву, блакитну, знову білу. Продовжіть ряд до кінця.

Запитання й завдання

- Якого кольору намистинки в цьому ланцюжку?
- Яке число позначає кожен колір?
- Яке число позначає найдовша намистинка?
- Ланцюжок розірвався, і намисто розсипалися. Перемішайте всі намистинки. Як дізнатися, яких намистинок більше? Менше?
- Що для цього треба зробити?

Діти розкладають палички одну під одною й визначають, паличок якого кольору більше.

Після цього можна запропонувати дітям зібрати «намисто» знову в тій самій послідовності, подумати і сказати, кому б вони хотіли подарувати його.

Число 4

Мета: ознайомити дітей з утворенням числа чотири й цифрою 4; учити рахувати в межах чотирьох; закріплювати вміння відрізняти кількісний рахунок від порядкового.

Матеріал: для педагога: цифри; для дітей: кольорові лічильні палички в межах 4; цифри; картка.

Хід гри

Спосіб побудови вертикальної драбинки (що складається з двох сходинок) від низької до високої знайомий дітям. Педагог пропонує виконати цю роботу самостійно. Має вийти з сходинки.

- Скільки всього сходинок?
- Яке число позначає білий колір? (*Один.*) Рожевий колір? (*Два.*) Блакитний? (*Три.*)
- А тепер знайдіть червону смужку й додайте ще одну сходинку.
- Яка вона за рахунком? (*Четверта.*)
- Яке число вона позначає? (*Чотири.*) Перевіримо.
- На скільки число три менше від числа чотири? (*На один.*)
- Поставте з червоним стовпчиком ще один стовпчик, що складається з чотирьох білих.
- Що більше: одна червона паличка чи чотири білих? (*Однаково, порівну.*)

Потім вихователь показує дітям цифру 4 і пропонує розкласти під паличками цифри від 1 до 4.

- Назвіть їх по порядку.
- Яка цифра стоїть під рожевою паличкою? Під блакитною? Під червоною?
- Яке число найбільше?
- Яке число найменше?
- На скільки два більше від одного?

- На скільки чотири більше, ніж три?
- На скільки один менше, ніж два?
- На скільки два менше, ніж три?
- Яким кольором позначається число 4?

Число 5

Мета: ознайомити дітей з утворенням числа п'ять і цифрою 5; учити називати числівники по порядку; закріплювати вміння розрізняти кількісний і порядковий рахунок, правильно відповідати на запитання: «Скільки?», «Який по порядку?».

Матеріал: для педагога: цифри в межах 5; для дітей: цифри до 5; кольорові лічильні палички в межах 5.

Хід гри

На дошці — цифри 1, 2, 3, 4. Педагог, показуючи на цифри врозкид, пропонує дітям назвати їх. Потім дає **завдання**:

- Зробіть із паличок драбинку, що складається з трьох сходинок. Покладіть під паличками цифри.
- Яке число позначає рожева паличка? (Два.)
- Який колір позначає число три? (Блакитний.)

— Яке число позначає червона паличка? (Чотири.)

— Відрахуйте чотири білі кубики й поставте їх стовпчиком біля червоної палички. Що можна сказати про червоний і білий стовпчики? (Вони рівні, однакової висоти.)

— Порахуйте по порядку, скільки стовпчиків у ряд. (П'ять.)

— Скільки білих кубиків у п'ятому стовпчику? (Чотири.)

— Скільки кубиків треба покласти на білий стовпчик, щоб їх стало п'ять? (Один.)

— Який стовпчик вищий — четвертий чи п'ятий? (П'ятий.)

— На скільки чотири менше від п'яти, а п'ять більше за чотири?

— Чи можна жовтою паличкою замінити п'ять білих кубиків? Замініть.

— Скільки всього стовпчиків? Скільки кубиків у кожному стовпчику?

Педагог показує дітям цифру 5 і запитує: «Де її треба поставити?» (Після цифри чотири.)

— Назвіть усі цифри по порядку.

У такий самий спосіб пропонуємо ознайомлювати дітей з усіма цифрами в межах десяти.

**Психолог дошкілля.
Бібліотека**

Замовити видання на наступний місяць ви можете до 5-го числа поточного місяця у видавництві за телефонами 044-284-25-12, 067-406-84-73 або надіслати повідомлення на електронну адресу: o-prodaj@osvita.ws

Вартість передплати
На 6 міс. — 72,74 грн.
На 12 міс. — 145,48 грн.

